

Vejledning til Lønoverblik

Version 2.05, marts 2014

Indhold

Hvad er Lønoverblik?	2
Lønoverblik er en støtte til lokale lønforhandlinger	2
Data og begreber	3
Tabeller	6
Kontakt/support	8
Appendiks: Datagrundlag	9

Lønoverblik til lokale lønforhandlinger i staten

MODERNISERINGSSTYRELSEN

CFU
Centralorganisationernes Fællesudvalg

OFFENTLIGT ANSATTES ORGANISATIONER

CO10

LC

AC
Akademikerne

Datagrundlag ?

Kvartal 4. kvartal 2013 ▼

Centralorganisation Alle OAO CO10 AC LC Øvrige

Hovedgruppe Både tjm. og OK-ansatte ▼

Virksomhed ?

Søg i delområde ?

Ministerområde	Hovedkonto	Delområde/delregnskab
Alle ministerområder	Alle hovedkonti	Alle delregnskaber
05 Statsministeriet	051101 Departementet	01801001 Departementet
06 Udenrigsministeriet	051251 Rigsombudsmanden på Færøe	01840001 Rigsombudet På Færø.
07 Finansministeriet	061101 Udenrigstjenesten	04001001 Udenrigsministeriets Departe
08 Erhvervs- og Vækstministeriet	061111 IMR	04011001 Udenrigstjenesten
09 Skatteministeriet	061112 DIIS	04011090 Udenrigsministeriet- Sprogst

Visning ?

Tabeltyp

Lønsammensætning ▼

Fordeling

Personalekategori ▼

Beregning ?

Lønbegreb

Samlet løn (standard) ▼

Lønperiode

Månedsløn ▼

Medtag ansatte i fleksjob m.v.

Tabel ?

Vis tabellen

Udskriv tabellen

Tabel til Excel-regneark

Nulstil alle valg

Lønsammensætning

Gennemsnitsløn fordelt på overordnede løn kategorier

Personalekategori	Årsværk	Gennemsnitsløn i månedsniveau (kr.)							
		Basisløn	Pension	Faste tillæg (centrale)	Faste tillæg (lokale)	Midlertidige tillæg (lokale)	Engangsvederlag	Andre tillæg	Samlet løn Standard
0022 Civiløkonomer	3,0	27.895	5.575	4.387	1.475	0	972	0	40.305
0038 Bibliotekarer	10,2	29.948	5.998	4.003	2.042	0	339	0	42.330
0044 Ingeniører	12,6	34.189	6.949	2.892	3.211	589	554	0	48.384
0046 Jurister/økonomer	590,5	32.790	6.662	3.016	2.827	515	1.251	47	47.108
0049 Magistre	70,3	31.907	6.615	2.600	4.209	41	594	52	46.018
0060 Journalister	3,3	26.049	8.282	208	9.734	1.608	1.700	0	47.580
0086 Agronomer	17,5	34.805	7.133	2.468	3.079	419	863	0	48.767
0093 Særligt afionnede	7,0	57.138	7.178	-4.213	0	0	783	4	60.890
0193 Socialrådgivere	45,3	28.519	6.105	431	3.345	277	303	33	39.013

Side 1 af 9

Hvad er Lønoverblik?

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2008 blev det aftalt, at aftaleparterne i staten i fællesskab skulle foretage et udredningsarbejde om en enkel lokal lønstatistik.

På baggrund heraf har Moderniseringsstyrelsen og CFU udviklet et værktøj til brug for parterne ved lokale lønforhandlinger. Værktøjet er offentligt tilgængeligt på nettet, og det giver adgang til at finde oplysninger for alle dele af staten.

Der er ikke tale om andre oplysninger end de, der i dag kan findes i den offentligt tilgængelige del af forhandlingsdatabasen, om end Lønoverblik ikke medregner feriegodtgørelse, godtgørelse for særlige feriefridage og fratrædelsesgodtgørelser. Men først og fremmest er der i Lønoverblik en mere enkel brugergrænseflade. Desuden kan værktøjet opgøre lønudvikling og lønspredning. Det kan man ikke i forhandlingsdatabasen.

Lønoverblik er en støtte til lokale lønforhandlinger

I de lokale forhandlinger er det ønskeligt for forhandlingsparterne at kunne foretage sammenligninger mellem lønudvikling, lønniveau mv. for virksomheden, for tilsvarende virksomheder og for hele staten.

Med Lønoverblik er der et fælles datagrundlag. Lønniveau, lønudvikling mv. opgøres efter ensartede principper for alle virksomheder i staten og kan derfor umiddelbart sammenlignes.

Lønoverblik viser ikke den enkelte medarbejders løn, og ved lokale lønforhandlinger kommer man sjældent uden om at skulle se på lønnen til enkeltpersoner. Dette kan ikke lade sig gøre i en offentligt tilgængelig statistik som "Lønoverblik".

Moderniseringsstyrelsen og CFU er enige om at anbefale, at institutionerne stiller disse oplysninger til rådighed for tillidsrepræsentanterne. Her må arbejdsgiverparten således som hidtil udtræk baseret på ØSLDV-rapporter eller andre kilder til lønoplysninger.

Du finder Lønoverblik på adressen

www.lønoverblik.dk

Data og begreber

Moderniseringsstyrelsen indsamler lønoplysninger om alle ansatte på statslige overenskomster én gang i kvartalet og bruger dem i en række statistikker og opgørelser. Oplysningerne stammer hovedsagelig fra de statslige lønsystemer som f.eks. SLS, men der er også oplysninger fra andre lønsystemer.

Tal, som anvendes til lønanvisning, er ofte ikke umiddelbart anvendelige til produktion af statistik.

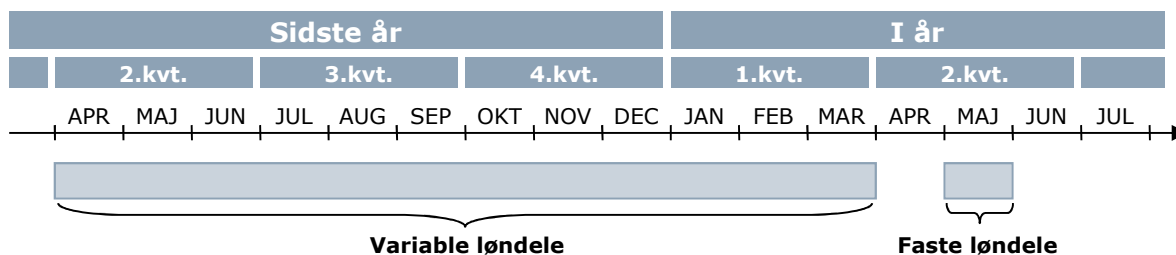
Lønopsamling

Tallene i Lønoverblik er baseret på de reelle lønudbetalinger i modsætning til opslag i lønoversigter eller andre faste tabeller. De er bearbejdet på en måde, der gør dem egnede til statistikformål.

Lønudbetalingerne i en virksomhed kan svinge meget fra måned til måned eller fra kvartal til kvartal. Dette skyldes især, at udbetalinger af variable løndelev (f.eks. engangsvederlag og over-/merarbejdstimer) ikke sker jævnt hen over året. Således vil det rå lønsumsforbrug i en given måned eller kvartal ikke nødvendigvis være repræsentativt for det gennemsnitlige lønniveau, som medarbejderne oplever.

I Lønoverblik udjævner vi disse variationer ved at opgøre de variable løndelev for sig selv.

- De faste løndelev (basisløn, pensionsbidrag og faste løntillæg) betragtes som stabile, og de opgøres derfor som lønudbetalingen i den midterste måned i kvartalet (februar, maj, august og november).
- De variable løndelev (f.eks. engangsvederlag, resultatløv, over-/merarbejdsbetaling og andre ulempetillæg mv.) opgøres som summen af de samlede udbetalinger af variable løndelev i løbet af de foregående 4 kvartaler. Dette sikrer, at "sæsonvariationer" og andre store udsving i udbetalingen udglattes til et lønniveau, der er mere repræsentativt end et øjebliksbillede.

Figuren ovenfor viser et eksempel på opsamling af løv for 2. kvartal i år. De faste løndelev udgøres af maj måneds udbetaling af faste løndelev. De variable løndelev er summen af samtlige udbetalte engangsløndelev gennem de foregående 4 kvartaler, det vil sige fra april sidste år til marts i år.

En månedsløv for maj beregnes ved at tage den faste løv for måneden og tillægge $1/12$ af de opsamlede engangsløndelev. En årsløv beregnes ved at gange månedslønnen med 12.

Denne måde at beregne lønnen på har den fordel, at den er mindre følsom over for store ændringer i udbetaling af engangsløndelev hen over året, og således viser den et mere repræsentativt lønniveau. På den anden side har metoden den ulempe, at der i hvert fald for de variable løndelevs vedkommende ikke altid er en direkte sammenhæng mellem statistikkens tal og de tal, der kan læses på medarbejdernes seneste lønseddel.

Lønbegreber

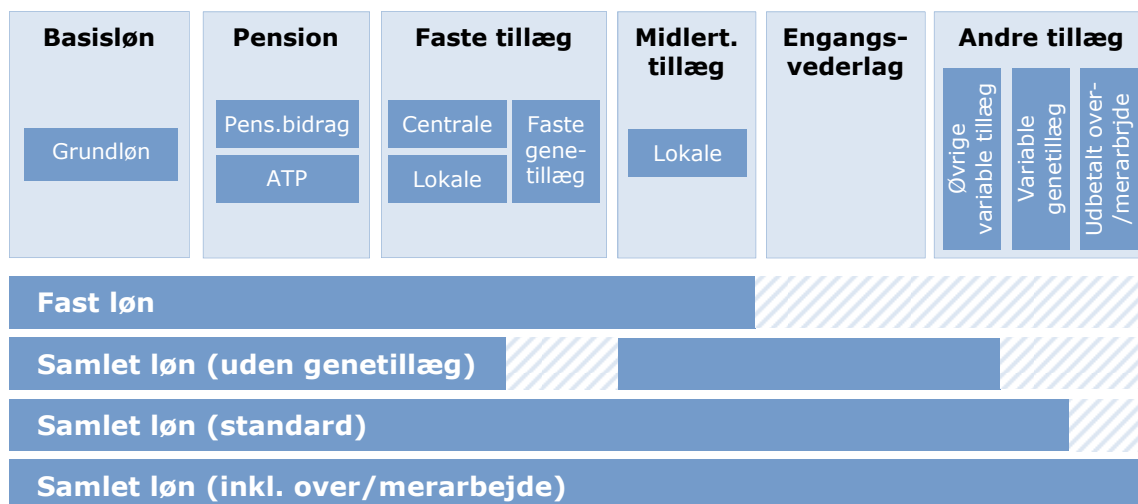
I Lønoverblik er der i valgboksen "Beregning" en liste, hvor du kan vælge, hvilke overordnede lønbegreber, der skal vises i tabellerne:

- **Fast løn** indeholder alle fast løbende og midlertidige lønde. Det vil sige uden engangvederlag og andre variable løntillæg. Dette lønbegreb er det mest stabile over tid, men til gengæld er det ikke så inkluderende som Samlet løn (standard), og således ikke så repræsentativt for det faktiske lønniveau.
- **Samlet løn (standard)** medregner flest mulige lønkategorier, men udelukker af hensyn til sammenlignelighed lønde, som kan skævvride lønsammenligninger. Det drejer sig her hovedsageligt om betalinger for over-/merarbejde, som kan føre til fejlslutninger, hvis sådanne betalinger indgår i lønsammenligninger. Se mere nedenfor.
- **Samlet løn (uden genetillæg)** tager udgangspunkt i Samlet løn (standard), men udelukker faste og variable genetillæg som for eksempel ulempetillæg, nattillæg, konverterede tillæg med videre.
- **Samlet løn (med over-/merarbejde)** medregner i forhold til Samlet løn (standard) også over-/merarbejde udbetalt i løbet af de forudgående 4 kvartaler. Af tekniske årsager indgår de timer, der udbetales over-/merarbejde for, dog ikke i beregningen, hvilket kan vanskeliggøre sammenligninger.

Fælles for alle lønbegreberne er, at fratrædelsesgodtgørelser, udbetalt feriegodtgørelse, godtgørelse for ikke afholdte feriefri dage, samt lønfradrag for tjenstefrihed uden løn ikke medregnes i Lønoverblik. Udbetalt over-/merarbejde medregnes kun i "Samlet løn (med over-/merarbejde)".

Lønoplysningerne fra lønsystemerne er opdelt på flere tusinde lønkoder eller lønarter. For at understøtte en praktisk anvendelse af tallene, er lønarterne samlet i et antal overordnede løngrupperinger, der kan vises i tabeltypen *Lønsammensætning*.

- **Basisløn** er den overenskomstsmæssige grundlø, som for de fleste medarbejdergruppers vedkommende fremgår af Finansministeriets Lønoversigt eller den enkelte overenskomst.
- **Pension** omfatter både arbejdsgivers og lønmodtagers pensionsbidrag, samt ATP. For tjenstemandsansatte er der i talgrundlaget for Lønoverblik indregnet et pensionsbidrag på 15 pct. Eventuelle Tillæg for Gruppeliv regnes med i det samlede pensionsbidrag.
- **Faste tillæg** er løntillæg, der udbetales fast hver måned uden formel ophørsdato. Dette vil typisk være kvalifikationstillæg, personlige cheftillæg, rådighedstillæg, funktionstillæg, belastningstillæg og konverterede over-/merarbejdstillæg. Disse tillæg kan være både centralt og lokalt fastsatte.
- **Midlertidige tillæg (lokale)** er løbende løntillæg lige som faste tillæg, men er karakteriseret ved kun at blive udbetalt i en afgrænset periode. Midlertidige tillæg er i Lønoverblik ligeledes begrænset til kun at omfatte lokalt aftalte løntillæg under nye lønsystemer. Herunder hører også åremålstillæg.
- **Engangsvederlag** er engangsudbetalte kvalifikationstillæg, funktionstillæg og resultat-/præstationstillæg, samt engangsvederlag.
- **Andre tillæg** indeholder løntillæg, der ikke falder inden for de ovenstående løngrupperinger. Denne gruppering vil afhængigt af det valgte lønbegreb overvejende bestå af engangsudbetalte genetillæg, det vil sige betaling for over-/merarbejde, natpenge, ulempetillæg, belastningstillæg med videre.

Plustidstillæg er fordelt forholdsmæssigt mellem basisløn og faste tillæg.

Se i øvrigt hjælpefunktionen "Løndefinitioner" i Lønoverblik.dk for at få detaljerede beskrivelser af lønkategorierne.

Gennemsnitsløn og årsværk

Begrebet årsværk er gennemgående i Lønoverblik's tabeller. Årsværkssummerne er beregnet ud fra de registrerede timeforbrug i forhold til en årsnorm på 1.924 timer (svarende til en fuldtidsansat). En fuldtidsansat tæller som 1,0 årsværk, mens en ansat på halv tid vil tælle som 0,5 årsværk. Alle beregninger af gennemsnitslønninger sker på baggrund af årsværk.

Når vi beregner gennemsnitslønnen, sættes lønsummen for den udvalgte gruppe i forhold til årsværk i gruppen, det vil sige lønsum divideret med antallet af årsværk. Gennemsnitslønnen er altså den løn en ansat i gennemsnit vil få, hvis vedkommende er fuldtidsansat.

Gennemsnitslønnen er nødvendig, når man skal sammenligne lønninger for grupper, hvor der både indgår heltids- og deltidsansatte, og det gør der i langt de fleste personalegrupper.

Ikke medregnede personer

For at sikre et anvendeligt løngennemsnit for de grupper, der forhandles løn for, udelades personer med løsere tilknytning til arbejdspladsen og grupper, der ikke vurderes at have et repræsentativt lønniveau til sammenligninger. Det drejer sig især om vederlagslønnede, ansatte med løntilskud, folk på efterløn, udenlandske ph.d.-studerende, værnepligtige, stipendiater, ministre og ansatte i beskæftigelsesordninger (fleksjob med videre). Disse grupper indgår altså ikke i beregningsgrundlaget for Lønoverblik.

Ansatte i beskæftigelsesordninger (undtagen løntilskud) kan dog medtages i beregningerne, hvis det ønskes.

Se appendiks i slutningen af denne vejledning for mere detaljeret information om datagrundlaget og hvilke personalegrupper, der ikke indgår i statistikken.

Tabeller

Du kan vælge at få vist 5 tabeltyper, der viser forskellige beregninger på de samme personalegrupper.

Lønsammensætning

Her får du et overblik over sammensætningen af lønnen fordelt på basisløn, pension, faste tillæg (centrale og lokale), midlertidige tillæg (lokale), engangsvederlag (lokale), samt øvrige tillæg.

Kønsopdelt gennemsnitsløn

Gennemsnitslønnen beregnes for henholdsvis kvinder og mænd. Derpå beregnes et indeks, der viser hvor stor en del kvinders gennemsnitsløn udgør af mænds. Hvis kvinder i gennemsnit tjener 80 kr. og mænd 100 kr. vil indekset være 80. Endvidere viser tabellen antallet af årsværk fordelt på køn.

Bemærk, at indekset kan være meget påvirket af demografi og øvrig personalesammensætning inden for en gruppe ansatte. Bemærk også, at der kun beregnes og vises indeks for de grupper, hvor der er både mandlige og kvindelige årsværk.

Lønudvikling

Lønudviklingen beregnes i procent i forhold til samme kvartal året forud. Lønudvikling er vanskelig at måle for de antalsmæssigt små grupper, der er mulighed for at finde i Lønoverblik. Eksempelvis vil lønudviklingen for grupper på kun 3 personer kunne vise betydelige variationer.

I Lønoverblik opgøres lønudviklingen for identiske personer som gennemsnit af de individuelle lønstigningstakter fra den ene periode til den næste.

I statistikken for identiske personer indgår kun personer, der er ansat i samme stilling i både startkvartalet og slutkvartalet af den valgte periode. Det vil sige, at personerne skal have samme forbrugte arbejdstid (årsværk), personalekategori og bevillingslønnramme i begge kvartaler. Er en person blevet forfremmet, eller har personen skiftet arbejdsplads, vil han eller hun ikke længere indgå i opgørelsen.

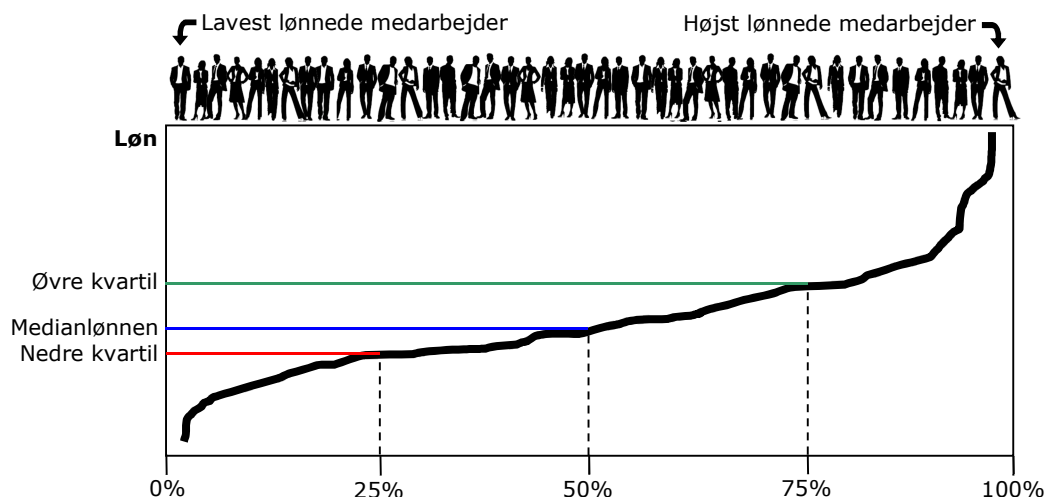
Opgørelsesmetoden udelukker virkningen af ændringer i personalesammensætningen, hvilket gør metoden mindre følsom overfor strukturelle ændringer. Omvendt betyder metoden, at anciennitetsbestemte stigninger kan påvirke resultatet en del. Det er et væsentligt forhold, der skal tages højde for, hvis man sammenligner grupper med og uden anciennitetsstigninger.

Et tal for lønudvikling siger blot noget om *ændring*, og kan derfor ikke stå alene. Lønnens *niveau* er derimod helt centralt, når man skal forholde sig til lønsammenligninger.

Lønspredning

Lønspredningen viser hvordan lønningerne er fordelt i gruppen – ikke alle har jo gennemsnitslønnen. For at vise lønspredningen bruges nogle statistiske standardmål: nedre kvartil, median og øvre kvartil.

En måde at forestille sig disse begreber på er følgende: Alle de ansatte stilles op på en lang række ordnet efter deres løn, med den lavest lønnede til venstre op til den højst lønnede til højre.

Den midterste person i rækken har et lønniveau, der udgør medianlønnen. Lønniveauerne for personen 1/4 inde i rækken og 3/4 inde i rækken udgør henholdsvis nedre og øvre kvartil.

Medianen og gennemsnittet falder sammen, hvis observationerne ligger symmetrisk, det vil sige hvis lønningerne er jævnt fordelt. Hvis der er en overvægt af personer med mindre løn end gennemsnittet er medianen mindre end gennemsnittet og omvendt.

Det bemærkes, at ansatte på mindre end fuld tid er opregnet til fuldtidsniveau i beregningen af kvartiler og median.

Antal ansatte

Den sidste tabel viser antal ansatte sammenstillet med antal årsværk. I dette tilfælde regnes "antal ansatte" som personer, der har fået løn for mere end hvad der svarer til 8 timer pr. uge.

Kontakt/support

Hvis du har spørgsmål til eller problemer med Lønoverblik, er du meget velkommen til at rette henvendelse til følgende adresse:

loenoverblik@modst.dk

Med venlig hilsen

Moderniseringsstyrelsen
Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU)
Offentligt Ansattes Organisationer (OAO)
Centralorganisationen af 2010 (CO10)
Lærernes Centralorganisation (LC)
Akademikerne (AC)

Appendiks: Datagrundlag

Som udgangspunkt viser Lønoverblik lønstatistik for alle ansatte i det statslige forhandlingsområde. Visse statslige områder og visse personalegrupper er dog udeladt af statistikken.

Følgende statslige områder indgår ikke i Lønoverblik:

- Dronningen og Kongehuset
- Folketinget, inkl. Rigsrevisionen
- Statens og Kommunernes Indkøbsservice
- Folkehøjskoler

Følgende personalekategorier indgår ikke i statistikken:

- 0026 Efterløn funk. ok.ansatte
- 0027 Efterindtægt
- 0078 Særligt aflønnede uden årsv.
- 0080 Vederlagslønnede
- 0081 Særsk. vederlæggelse
- 0083 Vederlagslønnede
- 0091 Fremm.tjenst.ydelser
- 0092 Vederlagslønnede
- 0111 Ministre
- 0160 Værnepl.personel
- 0222 Vederlagslønn. Pens.
- 0269 Officerer (værnepl.)
- 0270 Værnepl.personel
- 0274 Officerer Råd.tj.
- 0277 Stampersonel Råd.tj.
- 0278 Sygeplejersker-Råd.
- 0549 Stipendiater
- 0550 Uddannelsesydelser
- 0554 Ph.D.-studerende
- 0555 Skolepraktikelever
- 0567 Civile værnepligtige
- 0581 Vederlagslønnede
- 0622 Vederlagsl. Pension
- 0660 Værnepl. personel
- 0666 Værnepl. personel
- 0683 Stampersonale m/råd
- 0684 Off.råd.tjm. (CF)
- 0780 Vederlagsløn eeng.
- 0787 Studenterunderv. eeng.
- 0791 Fremm.tjenst.ydelser

Desuden indgår følgende ikke i statistikken:

- PKAT 0553 KL 0052, Ph.D.-studerende indskrevet i udlandet
- Personer med lønløbenummer 098 og 099 (konstitutioner).
- Personer i løntilskud eller andre beskæftigelsesordninger (herunder fleksjob, skånejob med videre).